

Sygn. akt I CSK 408/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z powództwa A.Z., R.Z.

przeciwko D.C., S.C.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 kwietnia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powodów

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z dnia 9 lutego 2021 r., sygn. akt I ACa 346/19,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powodów A. i R.Z. na rzecz pozwanych D. i S.C.
kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powodów A. i R.Z. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie w sprawie pod sygn. akt I ACa 346/19 z dnia 9 lutego 2021 r., Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w

art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek, umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zdaniem skarżących zachodzi oczywista zasadność skargi z uwagi na naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 556¹ § 1 pkt 1, 2 i 3 k.c. poprzez ich błędną wykładnię sprowadzającą się do przyjęcia, że wadą fizyczną gruntu w postaci działki budowlanej (w rozumieniu art. 556' § 1 pkt 1, 2 i 3 k.c.) może być jedynie wada uniemożliwiająca od strony technicznej wzniesienie budynku na działce budowlanej. Zdaniem skarżących doszło także do naruszenia przez Sąd Apelacyjny przepisów postępowania w postaci art. 227 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. i art. 241 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i w zw. z art. 556' § 1 i 3 k.c. poprzez przyjęcie, że „(r)ozmiar nakładów koniecznych do poniesienia w związku z wymianą gruntów ewentualnie wykonanie fundamentów w innej technologii niż według

projektu posiadanego przez powodów i porównanie hipotetycznych kosztów do ceny za jaką powodowie zakupili działkę oraz do kosztów budowy domu jednorodzinnego nie jest przedmiotem sprawy”. Skarżący w części poświęconej uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzucają także Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., poprzez uznanie za prawidłowe i przyjęcie za własne poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń stanu faktycznego i ocenę dowodów w zakresie przyjęcia, że powodowie wiedzieli o wadzie fizycznej nieruchomości w postaci wykonania nasypu na działce.

Na wstępie należy zauważyć, że skarga kasacyjna winna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreujących skargę. Skarżący winni byli podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i w czym – w ich ocenie – wyraża się ta „oczywistość”, a czego nie uczynili, ograniczając się do stwierdzenia, że Sąd Apelacyjny naruszył ww. przepisy.

Należy przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14, niepubl.). Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl. i z dnia 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04, niepubl.). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie

analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt I UK 65/14, niepubl., zob. także m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2015 r., III PK 6/15, niepubl., z dnia 13 lutego 2014 r. I PK 262/13, niepubl., z dnia 27 maja 2010, II UK 274/09, niepubl., z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 207/07, niepubl., z dnia 12 lipca 2007 r., III CSK 160/07, niepubl.). Ponadto podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Przy ocenie „oczywistości” zarzucanych naruszeń, należy wziąć pod uwagę, że ocena, czy zachodzi wada fizyczna rzeczy, w odniesieniu do rzeczy co do tożsamości oznaczonej, jaką jest działka gruntu, musi uwzględniać okoliczność, że każdy grunt posiada swoiste indywidualne cechy, które mogą powodować konieczność wykonania określonych dodatkowych czynności, niezbędnych do wybudowania budynku. Działający z należytą starannością kupujący powinni zatem, przed podjęciem decyzji o zakupie gruntu, zbadać jego właściwości pod kątem, czy nabywana nieruchomości spełnia ich oczekiwania związane z planowaną inwestycją budowlaną i zakładanymi kosztami. Skutków swoich zaniechań w tym zakresie, prowadzących się do konieczności wykonania dodatkowych czynności, w stosunku do zakładanych, a w konwencji także – dodatkowych kosztów, nie mogą przerzucać na sprzedawców. Przyjmując, że wada fizyczna gruntu zachodziłaby, gdyby grunt nie nadawał się do wybudowania budynku, Sąd Apelacyjny miał również prawo uznać, że zakres dodatkowych kosztów, niezbędnych do wybudowania budynku nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje zatem, że doszło w niniejszej sprawie do rażącego naruszenia prawa, które skutkowałoby oczywistym uzasadnieniem skargi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.